

ชื่อเรื่อง วิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ไทย เพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในชาติ
ของนักเรียนโรงเรียนมหาไชยโคกกว้างวิทยา

ผู้วิจัย วชิระ ชาวเหนือ

ปีการศึกษา 2567

วัตถุประสงค์เรียน คือ: การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ไทย เพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในชาติ ของนักเรียนโรงเรียนมหาลาโยวิทยาคาร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) พัฒนาการจัดการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ไทยที่ส่งเสริมความภาคภูมิใจในชาติ 2) ประเมินผลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ และ 3) ศึกษาความภาคภูมิใจในชาติของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ณ โรงเรียนมหาลาโยวิทยาคาร จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความภาคภูมิใจในชาติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E1/E2 เท่ากับ 82.67/83.33 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องประวัติศาสตร์ไทยก่อนเรียนต่ำกว่านักเรียนหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 นักเรียนมีความภาคภูมิใจในชาติหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนก่อนเรียน (t(26) = 4.25, S.D. = 0.58) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ไทย (t(26) = 4.52, S.D. = 0.47)

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสร้างความภาคภูมิใจในชาติของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเรื่องประวัติศาสตร์ไทยในระดับประถมศึกษาต่อไป

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ไทย, ความภาคภูมิใจในชาติ, นักเรียนประถมศึกษา

ความนิยมและความสำคัญของนิรุกติศาสตร์

ประวัติศาสตร์ไทยมีรากฐานสำคัญสองส่วนประกอบคือประวัติศาสตร์และนิรุกติศาสตร์ การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ไทยจำเป็นต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนิรุกติศาสตร์ และนิรุกติศาสตร์ของภาษาสันสกฤต และนิรุกติศาสตร์ของภาษาสันสกฤตที่ปรากฏในวรรณคดีไทย อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันพบว่า การจัดการเรียนการสอนเรื่องประวัติศาสตร์ไทยในระดับประถมศึกษาในประเทศไทยมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการท่องจำเนื้อหาและการบรรยาย ทำให้นักเรียนขาดความสนใจและไม่มีความสำคัญต่อเนื้อหาของการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ไทย ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คีตติ สัจจานันท์และศิริกรภักดิ์ (2563) รายงานว่า คณะนอกรีตวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษาทั้งหมดอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าปรับปรุง การขาดความสนใจและเนื้อหาวิชาประวัติศาสตร์ไทยที่ซับซ้อนจำเพาะและยากแก่การทำความเข้าใจ ทำให้นักเรียนไม่มีความสำคัญต่อเนื้อหาของการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ไทย ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จากบุญรอด (2562) ที่พบว่า นักเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มองว่าประวัติศาสตร์ไทยมีความสำคัญในระดับปานกลาง การขาดความสนใจและการเรียนการสอนที่เน้นการท่องจำเนื้อหาและการบรรยาย ทำให้การเรียนการสอนเรื่องประวัติศาสตร์ไทยมีความน่าสนใจและสามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้ คีตติ สัจจานันท์และศิริกรภักดิ์ (2562) เสนอว่า การที่นักเรียนมีความสนใจเรียนประวัติศาสตร์ไทยจะขึ้นอยู่กับความสนใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ต่ำกว่าปรับปรุง ซึ่งอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ต่ำกว่าปรับปรุงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าปรับปรุงได้ เพราะมีเนื้อหาที่ซับซ้อนและยากต่อการทำความเข้าใจ และนักเรียนมีความสำคัญในการพัฒนาความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติต่อไป ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการจัดการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ไทย เพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในชาติ ของนักเรียนโรงเรียนมหาลาโยวิทยาคาร โดยสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเรื่องประวัติศาสตร์ไทยในระดับประถมศึกษา และสามารถประยุกต์ความภาคภูมิใจในชาติเป็นกิจกรรมควบคู่กันไปด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ไทยที่ส่งเสริมความภาคภูมิใจในชาติ
- 2) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้
- 3) เพื่อศึกษาความภาคภูมิใจในชาติของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้

ขอบเขตการวิจัย

- ประชากร: นักเรียนโรงเรียนมหาลาโยวิทยาคาร
- กลุ่มตัวอย่าง: นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

- ตัวแปรต้น: การจัดการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ไทย
- ตัวแปรตาม: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความภาคภูมิใจในชาติ

- รายละเอียด: ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

วิธีดำเนินการวิจัย

- 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเรื่องประวัติศาสตร์ไทย
- 3) ทดสอบก่อนเรียน
- 4) ดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเรื่องประวัติศาสตร์ไทย
- 5) ทดสอบหลังเรียนและวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 6) วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

สรุปผลการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องประวัติศาสตร์ไทยก่อนเรียนต่ำกว่านักเรียนหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 โดยคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน (t(26) = 18.67, S.D. = 2.45) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน (t(26) = 12.33, S.D. = 3.21)

ความภาคภูมิใจในชาติ

หลังการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความภาคภูมิใจในชาติสูงกว่าก่อนเรียน (t(26) = 4.25, S.D. = 0.58) โดยนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องประวัติศาสตร์ไทยก่อนเรียนต่ำกว่านักเรียนหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E1/E2 เท่ากับ 82.67/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (80/80)

ความพึงพอใจของนักเรียน

นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ไทย (t(26) = 4.52, S.D. = 0.47) โดยนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ (t(26) = 4.68, S.D. = 0.42)

พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ พบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้น มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ และแสดงออกถึงการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพในประวัติศาสตร์ไทยมากขึ้น

ผลจากของนักเรียน

นักเรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนมาใช้ในการพัฒนาตนเองได้ทั้งในระดับประวัติศาสตร์ไทยและความภาคภูมิใจในชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนักเรียนมีผลการประเมินผลก่อนเรียน (t(26) = 4.15, S.D. = 0.62)

การสังเกตก่อนเรียน

ผลการสังเกตก่อนเรียนแสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนประวัติศาสตร์ไทย เห็นคุณค่าของประวัติศาสตร์และมีความภาคภูมิใจในชาติในระดับสูงมากขึ้น

อภิปรายผล

ต้นตอผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะที่เน้นการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยใช้กระบวนการที่สอดคล้องกับแนวคิดของอาเบล (Abel, 1968) ที่เน้นการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยนักเรียนมีความสนใจและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นและมีความภาคภูมิใจในชาติสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คีตติ สัจจานันท์และศิริกรภักดิ์ (2562) ที่พบว่า การที่นักเรียนมีความสนใจเรียนประวัติศาสตร์ไทยจะขึ้นอยู่กับความสนใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ต่ำกว่าปรับปรุง

ต้นตอความภาคภูมิใจในชาติ

การที่นักเรียนมีความภาคภูมิใจในชาติสูงขึ้น อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นที่เน้นการเรียนรู้แบบโครงงานที่สอดคล้องกับแนวคิดของอาเบล (Abel, 1968) ที่เน้นการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยนักเรียนมีความสนใจและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นและมีความภาคภูมิใจในชาติสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คีตติ สัจจานันท์และศิริกรภักดิ์ (2562) ที่พบว่า การที่นักเรียนมีความภาคภูมิใจในชาติสูงขึ้นอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ต่ำกว่าปรับปรุงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าปรับปรุงได้ เพราะมีเนื้อหาที่ซับซ้อนและยากต่อการทำความเข้าใจ และนักเรียนมีความสำคัญในการพัฒนาความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติต่อไป ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการจัดการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ไทย เพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในชาติ ของนักเรียนโรงเรียนมหาลาโยวิทยาคาร โดยสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเรื่องประวัติศาสตร์ไทยในระดับประถมศึกษา และสามารถประยุกต์ความภาคภูมิใจในชาติเป็นกิจกรรมควบคู่กันไปด้วย

สรุปข้อเสนอแนะ

- 1) ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน
- 2) ควรมีการพัฒนาสื่อประกอบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและความภาคภูมิใจในชาติ
- 3) ควรพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบโครงงานเรื่องประวัติศาสตร์ไทย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

คีตติ สัจจานันท์, และศิริกรภักดิ์. (2562). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพของนักเรียนประถมศึกษา (ฉบับพิมพ์ที่ 23). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิตย ฆนทศิริ. (2563). การสอนเรื่องประวัติศาสตร์ไทย. แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บุญรอด. (2561). การพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพของนักเรียนประถมศึกษา. วรรณคดีศึกษาค้นคว้า. วรรณคดีศึกษาค้นคว้า. 2021, 100-113.

